ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2011 - 2012

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΒΟΛΟΥ

Εκκλησιολογία και Εθνικισμός

Ο θρησκευτικός εθνικισμός αποτελεί το σοβαρότερο μάλλον πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Ορθόδοξη Εκκλησία μετά την πτώση του Βυζαντίου (1453). Πρόκειται για ένα αποφασιστικό ιστορικό γεγονός που οδήγησε σε μια περίοδο εσωστρέφειας για την Ορθοδοξία, με κυρίαρχο αίτημα αυτό της επιβίωσης σε εξαιρετικά δυσμενείς και εχθρικές συνθήκες. Ορισμένες πολύ χαρακτηριστικές όψεις αυτού του προβλήματος είναι η ταύτιση Εκκλησίας και έθνους, Εκκλησίας και εθνο-πολιτισμικής ταυτότητας, Εκκλησίας και εθνικής ιδεολογίας, Εκκλησίας και κράτους και, κατά συνέπεια, η ιδέα αλλά και η πραγματικότητα των εθνικών Εκκλησιών, που υποδηλώνει, εν τέλει, την αδυναμία να σκεφτεί κάποιος την Ορθόδοξη Εκκλησία, την αποστολή και τη μαρτυρία της στον κόσμο ξέχωρα από την οπτική του έθνους και την επιμέρους εθνική ιστορία ή αφήγηση. Ως αποτέλεσμα αυτής της υποκατάστασης του εκκλησιαστικού κριτηρίου από το εθνικό, η Ορθόδοξη Εκκλησία γνωρίζει εδώ και δεκαετίες μια βαθύτατη διαίρεση ανάμεσα στις διαφορετικές εθνικές Εκκλησίες, ενώ καλείται να αναμετρηθεί με μια εξαιρετικά προβληματική εκκλησιολογική αντίληψη που κατανοεί την Ορθόδοξη Εκκλησία ως μια «συνομοσπονδία εθνικών Εκκλησιών».

Αυτή η ταύτιση Εκκλησίας και έθνους και ο «εθνικός» ρόλος της Εκκλησίας που απορρέει από την ταύτιση αυτή συνιστούν ένα νεωτερισμό για την Ορθόδοξη Εκκλησία που υπήρξε, για πολλούς αιώνες, η Εκκλησία της πολυεθνικής Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Γενικά, μέχρι την εποχή της τουρκικής κατάκτησης (15ος-19ος αιώνας), κατά τη διάρκεια της οποίας παρατηρούνται τα πρώτα σημάδια του εθνικού αυτού ρόλου, η Ορθόδοξη Εκκλησία, παρά ή, ίσως, εξαιτίας των δεσμών της με την αυτοκρατορική εξουσία, αγνοούσε κάθε μορφής «εθνική λογική», τόσο στην

εκκλησιολογική της δομή όσο και στη θεολογική αυτοσυνειδησία της. Αναλαμβάνοντας, όμως, αυτόν τον καινούργιο της ρόλο και εμπλεκόμενη στην διαμόρφωση των ιδιαίτερων εθνο-πολιτισμικών ταυτοτήτων, η Ορθόδοξη Εκκλησία όχι μόνο φαίνεται να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα στην επιβεβαίωση της καθολικότητας, της οικουμενικότητας και της εκκλησιαστικής της ενότητας, αλλά μοιάζει επίσης να έχει εγκαταλείψει τη βάση και το κριτήριο της εκκλησιολογίας της, που πάντοτε καθοριζόταν από την αρχή της τοπικής και όχι εθνικής Εκκλησίας.

Μέσα από μια μακρά και πολύπλοκη ιστορική διαδικασία, κυρίως μετά τη δημιουργία των σύγχρονων «ορθόδοξων» κρατών, κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα, και τις πολύ πιο πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, η Ορθόδοξη Εκκλησία φαίνεται να έχει λησμονήσει την υπερεθνική της αποστολή και τις θεμελιώδεις εκκλησιολογικές της αρχές. Επιπλέον, στη συνάφεια και στο πλαίσιο μιας πολυεθνικής, πλουραλιστικής, μετανεωτερικής κοινωνίας, η Ορθοδοξία εξαντλεί τον θεολογικό και πνευματικό πλούτο της πατερικής και ευχαριστιακής της παράδοσης στη ρητορική των «ταυτοτήτων» και σ' έναν ξεπερασμένο θρησκευτικό φυλετισμό, που έρχεται σε ευθεία αντίθεση προς το κάλεσμα του Ευαγγελίου για υπερφυλετικές ή ακόμη και υπερεθνικές κοινότητες. Η επιμονή πολλών «ορθοδόξων» χωρών να βλέπουν την Ορθοδοξία ως μέρος της εθνικής τους ταυτότητας και του πολιτισμού τους, που σχετίζεται με τα έθιμα και τον παραδοσιακό λαϊκό πολιτισμό τους, υπονομεύει κάθε σοβαρή προσπάθεια να αντιμετωπίσει επιτέλους η Ορθοδοξία τις προκλήσεις που θέτει ο σύγχρονος κόσμος, καταδικάζοντάς την έτσι στον εγκλωβισμό στην παραδοσιαρχία, τον φονταμενταλισμό, τον κοινωνικό συντηρητισμό και αναχρονισμό, την επιστροφή στην προ-νεωτερικότητα και τις αυταρχικές δομές της πατριαρχικής κοινωνίας.

Μήπως είναι καιρός η Ορθοδοξία να κλείσει την «παρένθεση» που άνοιξε το 1453 με την πτώση του Βυζαντίου και να επιστρέψει στην κυρίως αποστολή της

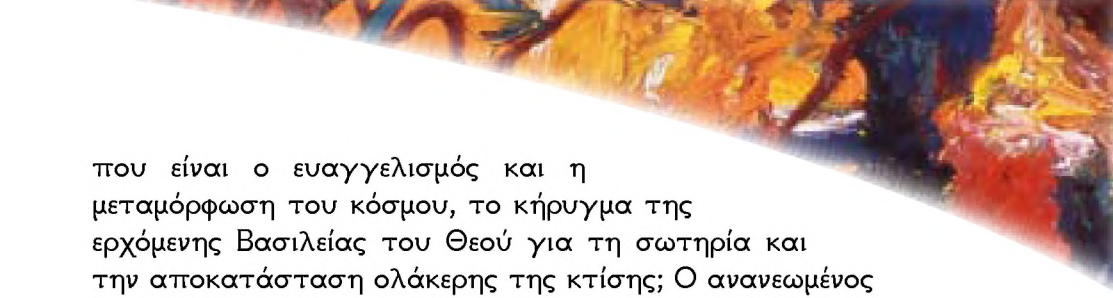

που είναι ο ευαγγελισμός και η μεταμόρφωση του κόσμου, το κήρυγμα της ερχόμενης Βασιλείας του Θεού για τη σωτηρία και την αποκατάσταση ολάκερης της κτίσης; Ο ανανεωμένος θεολογικός λόγος πρέπει, πάντως, να έχει κατά νου ότι η Εκκλησία είναι πορεία προς τα Έσχατα και όχι επιστροφή στην ένδοξη και πονεμένη ιστορία του Βυζαντίου, της Τουρκοκρατίας ή της «χριστιανικής αυτοκρατορίας». Εάν η Εκκλησία επιθυμεί να μιλήσει στο σύγχρονο κόσμο και στους σημερινούς ανθρώπους – και όχι στον αμετάκλητα ξεπερασμένο κόσμο του χθές – προκειμένου να κηρύξει το Ευαγγέλιο της Βασιλείας είναι επείγουσα ανάγκη να υπερβεί τον εθνοκεντρικό λόγο και να εγκαταλείψει κάθε όνειρο επιστροφής στη βυζαντινή θεοκρατία ή σε κάθε άλλη αντι-νεωτερική ρομαντική εκδοχή «χριστιανικής κοινωνίας». Η θεοκρατία και ο νεο-εθνικισμός, που δεν είναι τίποτε άλλο από εκκοσμικευμένες μορφές εσχατολογίας, συνιστούν το μόνιμο ιστορικό πειρασμό της Ορθοδοξίας και δεν μπορούν, για κανένα λόγο, να συνεχίσουν να είναι η πολιτική πρόταση της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Στη δίψα του σύγχρονου ανθρώπου για ζωή, η Ορθόδοξη Εκκλησία μπορεί και πρέπει να απαντήσει με τις δικές της προτάσεις, με τα δικά της «ρήματα ζωής αιωνίου» (πρβλ. Ιω. 6:68), και όχι με τη συνεχή επίκληση του παρελθόντος και την προσφορά της στους αγώνες και τις περιπέτειες του έθνους. Γι' αυτό τον λόγο, η υιοθέτηση ενός οικουμενικού εκκλησιαστικού λόγου, απαλλαγμένου από αναφορές στο έθνος και τα σχήματα της κωνσταντίνειας περιόδου, δεν αποτελεί απλώς ένα αίτημα γνησιότητας, αυθεντικότητας και πιστότητας προς την ορθόδοξη παράδοση είναι ταυτοχρόνως και μια απολύτως απαραίτητη και επείγουσα προϋπόθεση, ένας απαράβατος όρος, προκειμένου να εισέλθει η Εκκλησία μας στον αιώνα που ζούμε και να μην βρίσκει εύκολο και ασφαλές καταφύγιο σε προηγούμενες εποχές. Δίχως τούτο το στοιχείο, ούτε αληθινή και διαρκής αποκάλυψη του Θεού στην κτίση και την Ιστορία υπάρχει ούτε Εκκλησία που να προσεύχεται, να διαλέγεται και να αγωνίζεται «υπέρ της

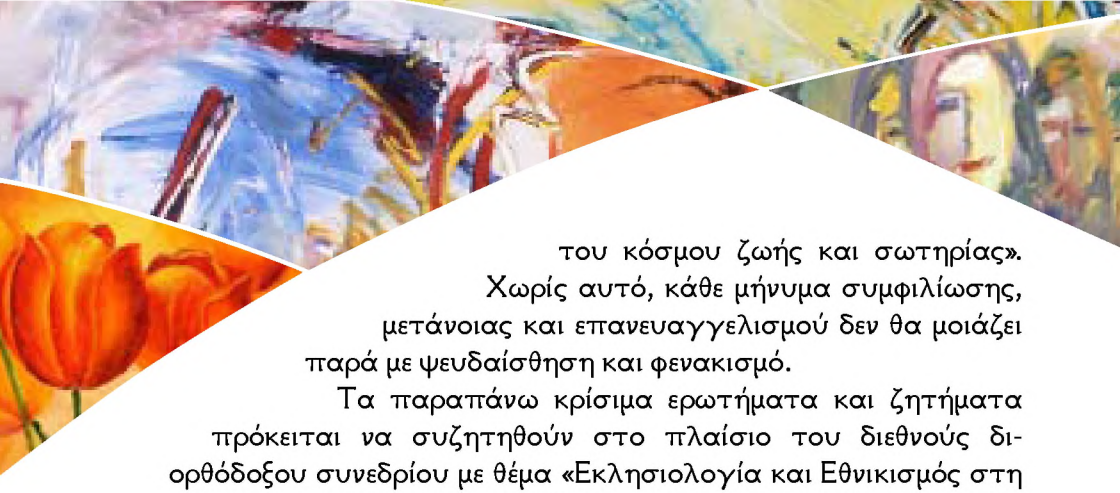

του κόσμου ζωής και σωτηρίας». Χωρίς αυτό, κάθε μήνυμα συμφιλίωσης, μετάνοιας και επανευαγγελισμού δεν θα μοιάζει παρά με ψευδαίσθηση και φενακισμό.

Τα παραπάνω κρίσιμα ερωτήματα και ζητήματα πρόκειται να συζητηθούν στο πλαίσιο του διεθνούς διορθόδοξου συνεδρίου με θέμα «Εκλησιολογία και Εθνικισμός στη μεταμοντέρνα εποχή», το οποίο θα πραγματοποιηθεί από τις 24 έως τις 27 Μαΐου, 2012 στο Βόλο. Το συνέδριο οργανώνεται από την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών σε συνεργασία με την Έδρα Ορθόδοξης Θεολογίας του Πανεπιστημίου του Münster (Γερμανία), το Πρόγραμμα Ορθοδόξων Σπουδών του Πανεπιστημίου του Fordham (Νέα Υόρκη, Η.Π.Α.), το Ρουμανικό Ινστιτούτο Διορθόδοξων, Διομολογιακών και Διαθρησκειακών Σπουδών (INTER, Cluj-Napoca, Ρουμανία), το Χριστιανικό Πολιτιστικό Κέντρο Βελιγραδίου (Σερβία), το St Andrews Biblical Theological Institute (Μόσχα, Ρωσία), την Ορθόδοξη Ακαδημία του Valamo (Φινλανδία) και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ορθόδοξων Θεολογικών Σχολών (EFOST, Βρυξέλλες). Παράλληλα, το ίδιο χρονικό διάστημα (2011-12), η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών διοργανώνει σειρά εκδηλώσεων, συνεδρίων, σεμιναρίων και βιβλιοπαρουσιάσεων με θέματα όπως: «Μητροπολίτης Περγάμου Ιωάννης Ζηζιούλας: Πρόσωπο, Ευχαριστία και Βασιλεία του Θεού σε ορθόδοξη και οικουμενική προοπτική», «Καθ' οδόν προς το καθ' ομοίωσιν: Η θεολογική και ανθρωπολογική προσφορά της Elisabeth Behr-Sigel στην Εκκλησία», «Γιατί η Ορθόδοξη διδασκαλία για τη θέωση γοητεύει τους δυτικούς χριστιανούς;», «Η υποδοχή του Παλαμισμού στη Δύση σήμερα», «Το ζήτημα της γλώσσας στη λατρεία», «Οικονομική κρίση, φτώχεια και κοινωνική δικαιοσύνη: ο λόγος της θεολογίας και της Εκκλησίας», «Η θέση της θρησκείας στο δημόσιο χώρο», «Η διδασκαλία της οικουμενικής θεολογίας στον ορθόδοξο κόσμο», «Εκπαίδευση μέσα από την Τέχνη», κ.ά.

1

«Το ζήτημα της γλώσσας στη Λατρεία»

(Ημερίδα)

Συμμετέχουν:

Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου και Σιατίστης κ. Παύλος

Κωνσταντίνος Χολέβας, Πολιτικός Επιστήμων

Φώτης Σχοινάς, Δρ Φιλοσοφίας, πρ. Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων

Σταύρος Ζουμπουλάκης, Διευθυντής του περιοδικού «Νέα Εστία», Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ιδρύματος «Άρτος Ζωής»

Συντονίζουν:

π. Χρίστος Χαχαμίδης, Δρ Θ., Γεν. Γραμματέας Δ. Σ. «Συνδέσμου Νέων Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος»

Παντελής Καλαϊτζίδης, Δρ Θ., Διευθυντής της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών

Καταληκτήρια παρέμβαση από τον Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ιγνάτιο

Η ημερίδα διοργανώνεται σε συνεργασία με τον «Σύνδεσμο Νέων της Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος»

Σάββατο 21 Ιανουαρίου 2012, Συνεδριακό Κέντρο «Θεσσαλία» (Μελισσάτικα, Βόλος)

2α

«Γιατί η Ορθόδοξη διδασκαλία για την θέωση γοητεύει τους δυτικούς χριστιανούς;»

(Διάλεξη)

Εισηγητής: Δρ Norman Russell, Διδάσκων στο Heythrope College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου

Βόλος, Πέμπτη 1 Μαρτίου 2012, 7.30 μ.μ.

Πνευματικό Κέντρο Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος (Κ. Καρτάλη - Ανθ. Γαζή)

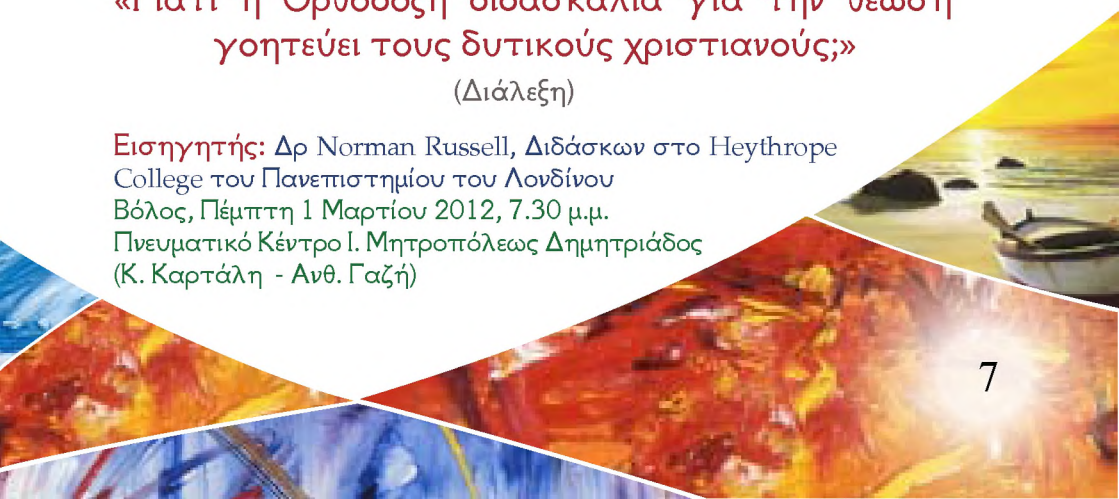

2β

Η ίδια εκδήλωση θα επαναληφθεί στην Αθήνα

Δευτέρα 5 Μαρτίου 2012, 7.30 μ.μ.
Αίθουσα του Ιδρύματος Ποιμαντικής Επιμόρφωσης της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών (οδός Αγίας Φιλοθέης 21, Μετρό Σύνταγμα)

Οι διαλέξεις του κ. Russell στην Αθήνα και το Βόλο θα δοθούν στην ελληνική γλώσσα και η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό

3

«Εκπαίδευση μέσα από την Τέχνη»

(Ημερίδα)

Συμμετέχουν:

Αλέξης Κόκκος, Καθηγητής Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, Πρόεδρος Επιστημονικής Ένωσης Εκπαίδευσης Ενηλίκων

Απόστολος Μπάρλος, Master Θεολογίας, Διευθυντής Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας Λάρισας

Βάσω Γώγου, Θεολόγος-Φιλόλογος, Καθηγήτρια Πολιτισμικής και Αισθητικής Αγωγής 1ου Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας Λάρισας

Δημήτρης Δεληγιάννης, Δρ Φιλοσοφίας, Διευθυντής του Εναλλακτικού Σχολείου της Θεραπευτικής Κοινότητας "Έξοδος" Λάρισας

Την εκδήλωση θα συντονίσει ο Παντελής Καλαϊτζίδης, Δρ Θεολογίας, Διευθυντής Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου, ενώ χαιρετισμό θα απευθύνουν: ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος και η Διευθύντρια του Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας Βόλου κ. Ελένη Κοντοζήση

Δευτέρα 19 Μαρτίου 2012, 6.30 μ.μ.
Αίθουσα Εκδηλώσεων Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας Βόλου
(Αναπαύσεως και Χείρωνος, Συγκρότημα "Μουρτζούκου")

Η εκδήλωση οργανώνεται από την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών και την Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων, σε συνεργασία με τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας Βόλου και Λάρισας και το Εναλλακτικό Σχολείο της Θεραπευτικής Κοινότητας "Έξοδος". Στους ενδιαφερόμενους θα χορηγηθούν βεβαιώσεις συμμετοχής

4

Η θέση της θρησκείας στο δημόσιο χώρο

(Στρόγγυλη Τράπεζα)

Συμμετέχουν:

Έφη Φωκά, Δρ Κοινωνικών Επιστημών, Διευθύντρια του Φόρουμ για τις θρησκείες του London School of Economics

Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος, Επ. Καθηγητής Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας ΑΠΘ

Δημήτριος Νικολακάκης, Λέκτωρ Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας ΑΠΘ

Παντελής Καλαϊτζίδης, Δρ Θεολογίας, Διευθυντής της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών

Τρίτη 27 Μαρτίου 2012, 6.00 μ.μ. Θεολογική Σχολή ΑΠΘ

Η εκδήλωση πραγματοποιείται με τη συνεργασία του Μεταπτυχιακού Σεμιναρίου Μαθημάτων των Τομέων: "Δίκαιο, Οργάνωση, Ζωή και Διακονία της Εκκλησίας" και "Λατρείας, Αρχαιολογίας και Τέχνης" του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας ΑΠΘ

5

«Οικονομική κρίση, φτώχεια και κοινωνική δικαιοσύνη: ο λόγος της θεολογίας και της Εκκλησίας»

(Ημερίδα)

Για τους συμμετέχοντες, την ημερομηνία και τον τόπο της εκδήλωσης βλ. www.acadimia.gr

Εκκλησιολογία και Εθνικισμός στη μεταμοντέρνα εποχή

Συνεδριακό Κέντρο «Θεσσαλία», Μελισσάτικα, Βόλος
24-27 Μαΐου 2012

Διεθνές Συνέδριο με ταυτόχρονη μετάφραση στα ελληνικά / αγγλικά

Εισηγητές:

Μητροπολίτης Διοκλείας Κάλλιστος Ware, Οικουμενικό Πατριαρχείο
«Ουκ ένι Ιουδαίος ουδέ Έλλην»: Εθνότητα και Καθολικότητα

Lucian Leustean, Λέκτωρ Πανεπιστημίου Aston, Ηνωμένο Βασίλειο
Η βυζαντινή αρχή της «συμφωνίας», η σχέση Εκκλησίας και κράτους και η διαδικασία οικοδόμησης ενός έθνους

Πασχάλης Κιτρομιλίδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθυντής Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών
Διαφωτισμός, Εθνικισμός και εθνικό κράτος και ο αντικτυπός τους στον Ορθόδοξο κόσμο

Βασίλειος Μακρίδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Erfurt, Γερμανία
Γιατί οι Ορθόδοξες Εκκλησίες είναι επιρρεπείς στην εθνικοποίηση; Παραδείγματα και υποθέσεις από τον Ελληνόφωνο κόσμο

Bosco Bojovic, Καθηγητής στην Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, Παρίσι
Ορθοδοξία και Εθνικισμός στην Νοτιοανατολική Ευρώπη

Δημήτρης Σταματόπουλος, Επ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Μακεδονίας
Ορθόδοξος Οικουμενισμός: προνεωτερικό επιβίωμα, νεωτερική εργαλειακότητα ή μετανεωτερική επινόηση; Κάποιες σκέψεις πάνω στο ζήτημα της καταδίκης του «εθνοφυλετισμού» το 1872

Daniella Kalkandjieva, Ερευνήτρια στο Τμήμα Επιστημών του Πανεπιστημίου της Σόφιας, Βουλγαρία
Ορθοδοξία και Εθνικισμός στην Ρωσική Ορθοδοξία

Συνέδρια

Tarek Mitri, Καθηγητής Δημόσιας Διοίκησης, Αμερικανικό Πανεπιστήμιο της Βηρυτού, Πρώην Υπουργός της Κυβέρνησης του Λιβάνου
Κοινοτισμός και Εθνικισμός: η περίπτωση της Εκκλησίας της Αντιόχειας και της διασποράς της

Χρήστος Καρακόλης, Επ. Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Αθηνών
Εκκλησία και Έθνος στην Καινή Διαθήκη: ο σχηματισμός των πρώτων χριστιανικών κοινοτήτων

π. Νικόλαος Λουδοβίκος, Αν. Καθηγητής στην Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης και Διδάσκων στο Ορθόδοξο Ινστιτούτο του Cambridge
Εκκλησία, φυλή και εθνότητα σύμφωνα με ορισμένα πατερικά παραδείγματα

Paul Meyendorff, Καθηγητής του Θεολογικού Σεμιναρίου του Αγίου Βλαδιμήρου, Νέα Υόρκη
Εθνοφυλετισμός, Αυτοκεφαλία και Εθνικές Εκκλησίες: Θεολογική προσέγγιση και εκκλησιολογικές συνέπειες

Dragica Tadić-Papanikolaou, Master Θεολογίας, Συνεργάτις του Χριστιανικού Πολιτιστικού Κέντρου Βελιγραδίου
Η κατασκευή της Εθνικής Ιδέας και Ταυτότητας μέσω των εκκλησιαστικών αφηγήσεων

π. Cyril Hovorun, Καθηγητής Πανεκκλησιαστικού Τμήματος Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας
Τοπικές και Εθνικές Εκκλησίες σε εκκλησιολογική και εσχατολογική προοπτική

π. Γρηγόριος Παπαθωμάς, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Θεολογικού Ινστιτούτου του Αγίου Σεργίου, Παρίσι, Πρόεδρος του EFOST,
Εθνικισμός και η λεγόμενη «Διασπορά»:
Εθνική ή γεωγραφική αρχή;

Μητροπολίτης Περγάμου Ιωάννης Ζηζιούλας, Ακαδημαϊκός, Οικουμενικό Πατριαρχείο
Πρωτείο και Εθνικισμός

Παντελής Καλαϊτζίδης, Διευθυντής της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου
Εκκλησιολογία και Παγκοσμιοποίηση: Σε αναζήτηση εκκλησιολογικών μοντέλων στην εποχή της παγκοσμιοποίησης (σε συνέχεια των προηγούμενων μοντέλων: τοπικό, αυτοκρατορικό, εθνικό)

Davor Džalto, Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Niss, Αντιπρόεδρος του Χριστιανικού Πολιτιστικού Κέντρου Βελιγραδίου
Εθνικισμός και κρατική Ορθοδοξία

Alexander Verkhovsky, Κέντρο SOVA, Μόσχα
«Πολιτική Ορθοδοξία»: Η συμμετοχή της θρησκείας στη διαδικασία σχηματισμού της ταυτότητας

Θανάσης Ν. Παπαθανασίου, Δρ. Θεολογίας, Αρχισυντάκτης του περιοδικού *Σύναξη*
Σημεία Εθνικοσοσιαλισμού στην Ορθόδοξη Εκκλησία σήμερα;

Radu Preda, Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Babes - Bolyai, Διευθυντής του INTER, Cluj-Napoca
Θρησκευτικός Εθνικισμός, Φονταμενταλισμός και κοινωνικός αναχρονισμός

Το συνέδριο οργανώνεται σε συνεργασία με την Έδρα Ορθόδοξης Θεολογίας του Πανεπιστημίου του Münster (Γερμανία), το Πρόγραμμα Ορθόδοξων Χριστιανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Fordham (Νέα Υόρκη-Η.Π.Α.), το Ρουμανικό Ινστιτούτο Διορθοδόξων, Διομολογιακών και Διαθρησκειακών Σπουδών (INTER, Cluj-Napoca, Ρουμανία), το Χριστιανικό Πολιτιστικό Κέντρο του Βελιγραδίου (Σερβία), το St Andrews Biblical Theological Institute (Μόσχα, Ρωσία), την Ορθόδοξη Ακαδημία του Valamo (Φινλανδία) και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ορθόδοξων Θεολογικών Σχολών (EFOST, Βρυξέλλες)

Έναρξη: Πέμπτη 24 Μαΐου 2012, 6.30 μμ
Λήξη: Κυριακή 27 Μαΐου 2.00 μμ
Συνεδριακό Κέντρο "Θεσσαλία" (Μελισσάτικα)

Πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής στη Γραμματεία της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών τηλ.: 24210 - 93553, 93572, 93573
www.acadimia.gr - e-mail: info@acadimia.gr

Περίοδος Σεπτεμβρίου - Δεκεμβρίου 2011

1

Καθ' οδόν προς το καθ' ομοίωσιν: Η θεολογική και ανθρωπολογική προσφορά της Elisabeth Behr-Sigel στην Εκκλησία

Διεθνές Συνέδριο, Centre St. Thomas, Στρασβούργο, Γαλλία,
31 Αυγούστου-3 Σεπτεμβρίου 2011

Ομιλητές/ομιλήτριες:

Δρ Elisabeth Parmentier, Η οικουμενική ενηλικίωση της E. Behr-Sigel στο Στρασβούργο
Olga Lossky, Τα χρόνια του πολέμου στο Nancy: Η θεολογία της Behr-Sigel στην πράξη
Δρ Antoine Arjakovsky, Ο περσοναλισμός ως πηγή της θεολογικής ανθρωπολογίας της Behr-Sigel
π. Michel Evdokimov, Οι ρωσικές ρίζες της θεολογικής σκέψης της E. Behr-Sigel
Δρ Valerie Karras, Η πατερική περι φύλου ανθρωπολογία στην E. Behr-Sigel
Δρ Maria McDowell, Τα χέρια της γυναίκας: Πρόσωπο, εικόνα και χειροτονία
Teva Regule, Σύμφωνα με το όλον: Η εκκλησιολογική θεώρηση της E. Behr-Sigel
Δρ Sarah Hinlicky Wilson, Η «νέα» αγιογραφία της E. Behr-Sigel και η οικουμενική σπουδαιότητά της
Amal Dibo, Η ζώσα πίστη: Η ανάγνωση των σημείων των καιρών από την E. Behr-Sigel

Συντονίστριες:
Δρ Fulata Moyo, Δρ Tamara Grdzelidge,
Δρ Ελένη Κασσελούρη-Χατζηβασιλειάδη, Δρ Sarah Hinlicky Wilson

Το Συνέδριο οργανώθηκε σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Οικουμενικών Ερευνών (Στρασβούργο), την Επιτροπή "Πίστις και Τάξις" και το Πρόγραμμα "Γυναίκες στην Εκκλησία και την Κοινωνία" του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών

2

Εκδήλωση στα πλαίσια του εορτασμού των 100 χρόνων από το θάνατο του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη

24 Οκτωβρίου, στις 7.00 μμ - Κινηματοθέατρο "Αχίλλειον"
(πεζόδρομος Κουμουνδούρου 1 και Ιάσονος)

Στην εκδήλωση έλαβαν μέρος:

Δρ Άγγελος Μαντάς, Συγγραφέας-Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων
με θέμα: "Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης: η ζωή και το έργο του"

Ν. Δ. Τριανταφυλλόπουλος, Φιλόλογος-Υπεύθυνος της κριτικής έκδοσης των έργων του Παπαδιαμάντη
με θέμα: "Στα μεταφραστικά λιβάδια του Παπαδιαμάντη"

Τη συζήτηση συντόνισε ο Σταύρος Ζουμπουλάκης, Διευθυντής του Περιοδικού "Νέα Εστία"

3

Μητροπολίτης Περγάμου Ιωάννης Ζηζιούλας: Πρόσωπο, Ευχαριστία και Βασιλεία του Θεού σε ορθόδοξη και οικουμενική προοπτική

Διεθνές συνέδριο με αφορμή την υποδοχή
του Σεβ. Μητροπολίτη Περγάμου κ. Ιωάννη
ως Εταίρου της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών

Συνεδριακό Κέντρο "Θεσσαλία", Μελισσάτικα,
Βόλος, 28-30 Οκτωβρίου 2011

Νικόλαος Ασπρούλης, Master Θεολογίας, Επιστημονικός Συνεργάτης Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών και περιοδικού «Θεολογία»
Η νεο-πατερική μεθοδολογία του Μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννη Ζηζιούλα: από τον π. Γεώργιο Φλωρόφσκυ στη θεολογική γενιά του '60

Κωνσταντίνος Αγόρας, Επ. Καθηγητής Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ)
Η θεολογική γνωσιολογία του Μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννη

Κωνσταντίνος Δεληκωνσταντής, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
Άσκηση και ελευθερία: Το ασκητικό ήθος στη θεολογία του Μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννη Ζηζιούλα

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, Λέκτωρ Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ
Η οικολογική διάσταση της θεολογίας του Μητροπολίτη Ιωάννη Ζηζιούλα

Ηλίας Παπαγιαννόπουλος, Επ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς
Οντολογία, Μεταφυσική και Εσχατολογία στον Ιωάννη Ζηζιούλα

Χαράλαμπος Βέντης, Δρ. Θ., Επιστημονικός Συνεργάτης Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών
Οι Καππαδόκες Πατέρες και η Αγία Τριάδα στη σκέψη του Μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννη Ζηζιούλα. Οι τριαδολογικές προϋποθέσεις της θεολογίας του προσώπου

Michel Stavrou, Καθηγητής Ορθοδόξου Ινστιτούτου Αγίου Σεργίου (Παρίσι)
Η θεολογία του προσώπου στον Ιωάννη Ζηζιούλα και ο Vladimir Lossky

Σταύρος Γιαγκάζογλου, Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Διδάσκων στο ΕΑΠ, Διευθυντής περιοδικού «Θεολογία»
Η πνευματολογική Χριστολογία του Μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννη Ζηζιούλα

π. Δημήτριος Μπαθρέλλος, Διδάσκων ΕΑΠ, Επισκέπτης Λέκτωρ Ορθοδόξου Ινστιτούτου του Cambridge, Μέλος του Δ. Σ. της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών
Η θέση του επισκόπου στην εκκλησιολογία του Ιωάννη Ζηζιούλα

Μέγας Αρχιδιάκονος Μάξιμος, Δρ. Θ. (Οικουμενικό Πατριαρχείο)
Η ευχαριστιακή εκκλησιολογία του Μητροπολίτου Περγάμου Ιωάννη Ζηζιούλα και το ζήτημα του πρωτείου

Γεώργιος Μαρτζέλος, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ
Η εκκλησιολογική σκέψη του Μητροπολίτη Περγάμου στο πλαίσιο του οικουμενικού διαχριστιανικού διαλόγου

Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Μπρανιτσέβου κ. Ιγνάτιος Μίντιτς (Εκκλησία της Σερβίας),
Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Βελιγραδίου
Ευχαριστία και Βασιλεία: Ο εικονιστικός ρεαλισμός της λατρείας στον Μάξιμο Ομολογητή και τον Μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννη Ζηζιούλα

Πέτρος Βασιλειάδης, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ
Η εσχατολογική κατανόηση της Εκκλησίας στη σκέψη του Μητροπολίτη Περγάμου

Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Δυτικής Αμερικής κ. Μάξιμος Βασίλιεβιτς (Εκκλησία της Σερβίας), Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Βελιγραδίου
Φύλο, πρόσωπο και ετερότητα στη θεολογία του Μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννη Ζηζιούλα

Aristotle Papanikolaou, Αν. Καθηγητής, Συνιδρυτής-Διευθυντής του Προγράμματος Ορθοδόξων Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Fordham (Νέα Υόρκη)
Πρόσωπο και ομολογία: το αληθεύειν ως υποστατικό γεγονός
Η κληρονομιά της θεολογίας του Μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννη Ζηζιούλα

Υποδοχή του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Περγάμου κ. Ιωάννη (Ζηζιούλα) ως Εταίρου της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος,
Ο Μητροπολίτης Περγάμου ως εκκλησιαστική και θεολογική προσωπικότητα

Παντελής Καλαϊτζίδης, Δρ. Θ., Διευθυντής της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών,
Ακαδημαϊκός Έπαινος Μητροπολίτη Περγάμου κ. Ιωάννη Ζηζιούλα

Απονομή Μεγαλόσταυρου και Τιμητικού Διπλώματος της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών στον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Περγάμου κ. Ιωάννη

Ομιλία του Τιμώμενου Ιεράρχη με θέμα:
Η Ορθόδοξη θεολογία και οι προκλήσεις του 21ου αιώνα

Σεμινάρια

1

Η Διδασκαλία της Οικουμενικής Θεολογίας στον Ορθόδοξο κόσμο

Προπαρασκευαστική συνάντηση εργασίας για την έκδοση συλλογικού τόμου, σε συνεργασία με το Πρόγραμμα Οικουμενικής Θεολογικής Εκπαίδευσης του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών (ΠΣΕ), την Επιτροπή «Εκκλησίες σε Διάλογο» του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (ΚΕΚ) και Ορθόδοξα Ιδρύματα και Ινστιτούτα

16-18 Οκτωβρίου 2011

Συνεδριακό Κέντρο "Θεσσαλία", Μελισσάτικα, Βόλος

2

Η Υποδοχή του Παλαμισμού στη Δύση σήμερα (Πατρολογικό Σεμινάριο)

Κύριος Εισηγητής:

Norman Russell, Δρ Θεολογίας Πανεπιστημίου Οξφόρδης, Διδάσκων στο Heythrope College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου

στην Στρόγγυλη Τράπεζα συμμετέχουν:

Δρ Σταύρος Γιαγκάζογλου, Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Διευθυντής περιοδικού "Θεολογία", Διδάσκων στο ΕΑΠ

Ivana Noble, Αν. Καθηγήτρια Οικουμενικής Θεολογίας της Προτεσταντικής Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Πράγας (Τσεχία)

π. Νικόλαος Λουδοβίκος Αν. Καθηγητής Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης, Επισκέπτης Λέκτωρ στο Ορθόδοξο Ινστιτούτο του Cambridge

Αθήνα, Σάββατο 3 Μαρτίου 2012

Για τη συμμετοχή στο εν λόγω σεμινάριο απαιτείται προσυνεννόηση και πρόσκληση από τη Γραμματεία της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών

3

Προγράμματα και Σεμινάρια Επιμόρφωσης Θεολόγων Εκπαιδευτικών υπό την αιγίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Επιμορφωτές:

Όλγα Γριζοπούλου, Δρ Θεολογίας, Συγγραφέας σχολικού εγχειριδίου Θρησκευτικών Α΄ Γυμνασίου

Πηγή Καζλάρη, πρ. Σχολική Σύμβουλος Θεολόγων, Συγγραφέας σχολικού εγχειριδίου Θρησκευτικών Α΄ Γυμνασίου

Απόστολος Μπάρλος, Master Θεολογίας ΑΠΘ, Διευθυντής Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας Λάρισας, Συγγραφέας σχολικού εγχειριδίου Θρησκευτικών Β΄ Γυμνασίου

Βάσω Γώγου, Θεολόγος-Φιλόλογος, Εκπαιδευτικός Πολιτισμικής και Αισθητικής Αγωγής στο Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας Λάρισας

Για τις θεματικές, τις ημερομηνίες και τον τόπο διεξαγωγής των σεμιναρίων, βλ. www.acadimia.gr

Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών

Η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών λειτουργεί ως ένα ανοιχτό εργαστήρι σκέψης και διαλόγου της Εκκλησίας με τη διανόηση και την κοινωνία, δίχως αμυντικά αντανακλαστικά ή απολογητική διάθεση, οργανώνοντας με τη μορφή του ανοιχτού πανεπιστημίου ετήσιους θεματικούς κύκλους σπουδών, διεθνή σεμινάρια, συνέδρια και εκδόσεις. Πάγια επιδίωξη της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών στάθηκε η συνεργασία και η σύμπραξη με άλλους φορείς, η από κοινού συζήτηση, με πνεύμα σεβασμού στην ετερότητα του καθενός, των μεγάλων προβλημάτων του καιρού μας. Έτσι η Ακαδημία συνεργάστηκε με φορείς όπως το Boston Theological Institute, το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, το Drury University, το Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ, το Τμήμα Ορθοδόξου Θεολογίας του Πανεπιστημίου του Μονάχου, τη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης, το Οικουμενικό Ινστιτούτο του Bossey και το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, το Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Εκκλησιών, την Εταιρεία Ανατολικών Λειτουργικών Σπουδών (SOL), την Ορθόδοξη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Babes-Bolyai (Cluj-Napoca, Ρουμανία) και το Κέντρο Βιοηθικής του ίδιου Πανεπιστημίου, το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, την Έδρα Ορθοδόξου Θεολογίας του Πανεπιστημίου Münster Γερμανία), το Πρόγραμμα Ορθοδόξων Σπουδών του Fordham University (Νέα Υόρκη), το Ρουμανικό Ινστιτούτο Διορθοδόξων, Διαχριστιανικών και Διαθρησκειακών Σπουδών (Cluj-Napoca), το Ορθόδοξο Ινστιτούτο του Αγίου Σεργίου (Παρίσι), το Ινστιτούτο Οικουμενικών Ερευνών (Στρασβούργο), το Οικουμενικό Κέντρο και το περιοδικό Istina, το γαλλικό ορθόδοξο περιοδικό Contacts, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας, τον Σύνδεσμο Ορθοδόξων Γυναικών Ευρώπης, το Συμβούλιο Εκκλησιών Μέσης Ανατολής (MECC), το Οικουμενικό Συμβούλιο Νέων της Ευρώπης (EYCE), την Παγκόσμια Φοιτητική Χριστιανική Ομοσπονδία (WSCF), το Ευρωπαϊκό Μουσουλμανικό

Φόρουμ Νεανικών και Φοιτητικών Οργανώσεων (FEMYSO), την Ένωση Θεολόγων Ημαθίας, το Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας Βόλου, τη Σχολή Αγιογραφίας «Δια Χειρός», τη γαλλόφωνη ιστοσελίδα ορθόδοξης πληροφόρησης www.orthodoxie.com, την εφημερίδα "Η Θεσσαλία" του Βόλου, το κορυφαίο περιοδικό σπουδής στη λογοτεχνία Νέα Εστία, το θεολογικό περιοδικό Σύναξη, τα περιοδικά Αναλόγιον και Λειμωνάριον της Ιεράς Μητροπόλεως Κοζάνης, τις εκδόσεις Καστανιώτης, Αρμός, Ίνδικτος και Εστία, καθιστώντας έτσι το Βόλο και τη Μητρόπολη Δημητριάδος τόπο συνάντησης και διαλόγου.

Κατά τα παρελθόντα ακαδημαϊκά έτη η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών μελέτησε θέματα όπως: «Η Ορθοδοξία στον 21ο αιώνα», «Εκκλησία και Πολιτισμός», «Εκκλησία και Εσχατολογία», «Ορθοδοξία και Νεωτερικότητα», «Ισλάμ και Φονταμενταλισμός-Ορθοδοξία και Παγκοσμιοποίηση», «Χριστιανική παρουσία και μαρτυρία στην Παλαιστίνη και τη Μέση Ανατολή σήμερα: Θεολογικές και πολιτικές προκλήσεις», «Ορθοδοξία και Ετερότητα», «Φύλο και Θρησκεία - Η θέση της γυναίκας στην Εκκλησία», «Καθ' οδόν προς το καθ' ομοίωσιν: Η θεολογική και ανθρωπολογική προσφορά της Elisabeth Behr-Sigel στην Εκκλησία», «Γυναίκες και θρησκείες: το πρόβλημα της βίας και του φονταμενταλισμού», «Θεολογία και Λογοτεχνία», «Θεολογία και σύγχρονη Ναοδομία», «Ο Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας», «Η θεολογία της ειρήνης στην Ορθοδοξία», «Βιβλική θεολογία της απελευθέρωσης, Πατερική θεολογία και οι αμφιθυμίες της Νεωτερικότητας», «Ορθοδοξία και Παιδεία. Τα Θρησκευτικά ως μάθημα ταυτότητας και πολιτισμού», «Ορθοδοξία και Πολυπολιτισμικότητα», «Η συμμετοχή των λαϊκών στη ζωή της Εκκλησίας», «Αναταράξεις στη μεταπολεμική θεολογία. Η "θεολογία του '60"», «Θεολογικές προσωπογραφίες Ι: Παναγιώτης Τρεμπέλας: Μεταξύ παράδοσης και ανανέωσης, επιστήμης και ιεραποστολής», «Κράτος και Εκκλησία», «Ορθοδοξία και Ισλάμ-Το Ισλάμ στην Ευρώπη», «Ορθοδοξία, παράδοση και Ιστορία», «Wittgenstein και αποφατική θεολογία», «Συγχώρηση, Καταλλαγή και Ειρήνη», «Ευχαριστία, Εκκλησία,

Κόσμος», «Η συμμετοχή των Ορθοδόξων γυναικών στην Οικουμενική κίνηση», «Νεοπατερική σύνθεση ή "Μετα-πατερική" θεολογία: το αίτημα της θεολογίας της συνάφειας στην Ορθοδοξία», «Η θέση της θρησκείας στο δημόσιο χώρο», «Ζητήματα μεταρρύθμισης και ανανέωσης στην Ορθοδοξία», «Πρόσφυγες, Μετανάστες και Εκκλησία», «Μεταμορφώσεις του Ελληνοχριστιανισμού 19ος-20ος αιώνας», κ. ά.

Καρπός της παραπάνω προσπάθειας είναι η έκδοση και κυκλοφορία από την Ακαδημία των τίτλων: *Εκκλησία και Εσχατολογία* στις εκδόσεις Καστανιώτη (2003), *Ισλάμ και Φονταμενταλισμός-Ορθοδοξία και Παγκοσμιοποίηση, Φύλο και Θρησκεία-Η θέση της γυναίκας στην Εκκλησία*, στις εκδόσεις Ίνδικτος (2004), *Θρησκεία και Λογοτεχνία* (Α', Β' και Γ' μέρος) στο περιοδικό *Νέα Εστία* (Μάρτιος 2004, Μάρτιος 2005 και Σεπτέμβριος 2009 αντίστοιχα), *Η ορθόδοξη θεολογία στον 21ο αιώνα* (του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Διοκλείας Κάλλιστου Ware), στις εκδόσεις Ίνδικτος (2005), *Ορθοδοξία και Νεωτερικότητα. Προλεγόμενα* (του Παντελή Καλαϊτζίδη, μεταφρασμένο ήδη στα ρουμανικά από τις εκδόσεις EIKON), καθώς και τον ομώνυμο συλλογικό τόμο από τις εκδόσεις Ίνδικτος (2007), *Αναταράξεις στη μεταπολεμική θεολογία. Η «θεολογία του '60»* (Ίνδικτος, 2009), *Και επί γης ειρήνη... Όραμα και αίτημα για τους λαούς και τις χριστιανικές Εκκλησίες-Ορθόδοξη Συμβολή*, (Ίνδικτος, 2010), *Εκκλησία και Πολιτισμός στη σύγχρονη ελληνική θεολογία* (στα γαλλικά, στο τεύχος Ιανουαρίου-Μαρτίου 2010 του περιοδικού Istina), *Βιβλική Θεολογία της Απελευθέρωσης, Πατερική Θεολογία και αμφισημίες της νεωτερικότητας σε ορθόδοξη και οικουμενική προοπτική* (Ίνδικτος, 2012), *"Many Women Were Also There..." The Participation of Orthodox Women in the Ecumenical Movement: Past, Present, Future* (WCC Publications-Volos Academy, 2011), ενώ στη συνέχεια αναμένεται και η έκδοση των λοιπών τόμων με τις εργασίες της Ακαδημίας κατά τα παρελθόντα έτη και με θέματα όπως: *Ορθοδοξία και Πολυπολιτισμικότητα, Εκκλησία και Πολιτισμός, Νεοπατερική σύνθεση ή «Μετα-πατερική θεολογία: το αίτημα της θεολογίας της συνάφειας στην Ορθοδοξία, Η συμμετοχή*

των λαϊκών στη ζωή της Εκκλησίας, Κράτος και Εκκλησία, κ. ά.

Για το ακαδημαϊκό έτος 2011-12, η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών, συνεχίζοντας την παράδοση των επίκαιρων αλλά και υψηλού επιστημονικού επιπέδου διοργανώσεων που έχει καθιερώσει, διοργανώνει μεγάλο διεθνές συνέδριο με θέμα: «Εκκλησιολογία και Εθνικισμός στη μεταμοντέρνα εποχή», ένα θέμα εξαιρετικής σπουδαιότητας τόσο για την ταυτότητα και τη φυσιογνωμία της Εκκλησίας όσο και για την ενότητα και τη μαρτυρία της στο σημερινό θρυμματισμένο κόσμο.

Παράλληλα έχουν προγραμματιστεί διάφορα επιμέρους συνέδρια, σεμινάρια, ημερίδες, βιβλιοπαρουσιάσεις και επιμορφωτικά σεμινάρια στα οποία η Ακαδημία θα ασχοληθεί με θέματα όπως: «Μητροπολίτης Περγάμου Ιωάννης Ζηζιούλας: Πρόσωπο, Ευχαριστία και Βασιλεία του Θεού σε ορθόδοξη και οικουμενική προοπτική», «Καθ' οδόν προς το καθ' ομοίωσιν: Η θεολογική και ανθρωπολογική προσφορά της Elisabeth Behr-Sigel στην Εκκλησία», «Γιατί η Ορθόδοξη διδασκαλία για την θέωση γοητεύει τους δυτικούς χριστιανούς;», «Η υποδοχή του Παλαμισμού στη Δύση σήμερα», «Το ζήτημα της γλώσσας στη λατρεία», «Οικονομική κρίση, φτώχεια και κοινωνική δικαιοσύνη: ο λόγος της θεολογίας και της Εκκλησίας», «Η θέση της θρησκείας στο δημόσιο χώρο», «Η διδασκαλία της οικουμενικής θεολογίας στον ορθόδοξο κόσμο», «Εκπαίδευση μέσα από την Τέχνη», κ. ά., ενώ για 6η συνεχή φορά προετοιμάζει επιμορφωτικό σεμινάριο για τους θεολόγους της Δ. Ε.

Τέλος, η Ι. Μητρόπολη Δημητριάδος, σε συνεργασία με την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών, έχουν δημιουργήσει στο διαδίκτυο Ορθόδοξη ψηφιακή θεολογική βιβλιοθήκη (www.imdlibrary.gr), με ελεύθερη πρόσβαση σε βιβλία, επιστημονικά θεολογικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους, επετηρίδες, μονογραφίες και θεολογικά δοκίμια, με περιλήψεις των έργων αυτών στα ελληνικά, αγγλικά και εντός ολίγου και στα γαλλικά, και με συνδέσεις (links) με άλλες διαδικτυακές βιβλιοθήκες και ιστοσελίδες. Η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών έχει επίσης αναρτήσει στο διαδίκτυο online κατάλογο της συμβατικής της βιβλιοθήκης (OPAC) για άμεση αναζήτηση.

Εκδόσεις Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών

Από τις εκδόσεις Ίνδικτος κυκλοφορούν:

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΔΙΟΚΛΕΙΑΣ ΚΑΛΛΙΣΤΟΥ WARE, Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ

Ενώ τον 20ο αιώνα το πρωταρχικό πρόβλημα της θεολογίας ήταν το εκκλησιολογικό, το πρόβλημα της ταυτότητας και της φύσης της Εκκλησίας, τον 21ο αιώνα -υπό το κράτος των ταχύτατων και ραγδαίων εξελίξεων στο πεδίο της βιοτεχνολογίας, της γενετικής μηχανικής και της πληροφορικής- το πρόβλημα που κατεξοχήν θα απασχολήσει την ορθόδοξη θεολογία θα είναι το ανθρωπολογικό.

ΙΣΛΑΜ ΚΑΙ ΦΟΝΤΑΜΕΝΤΑΛΙΣΜΟΣ - ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ)

Η δράση του πολιτικού Ισλάμ και οι αντιδράσεις πολλών ορθόδοξων χριστιανών έναντι της παγκοσμιοποίησης, μας κάνουν να σκεφτούμε ότι παρά τις σημαντικές διαφορές τους, τόσο η Ορθοδοξία όσο και το Ισλάμ, που αντιμετωπίζουν σήμερα το δίλημμα «φονταμενταλισμός ή παγκοσμιοποίηση;», στην ουσία βρίσκονται να μην έχουν επιλύσει (για διαφορετικούς λόγους η κάθε πλευρά) το ζήτημα της σχέσης τους με τη νεωτερικότητα.

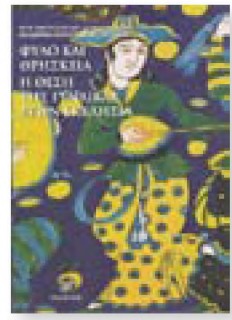

ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ - Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ)

Μια σοβαρή θεολογική σπουδή -και εν πολλοίς αυτοκριτική συζήτηση- για το όλο φάσμα της στάσης της ορθόδοξης θεολογίας και παράδοσης στο κρίσιμο θέμα της θέσης της γυναίκας στην Εκκλησία: από τη ριζοσπαστική αμφισβήτηση και υπέρβαση των κάθε μορφής διακρίσεων (άρα και αυτών με βάση το φύλο) έως την υποτίμηση και την ιεραρχική υπαγωγή της γυναίκας στον άνδρα.

1. ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ & ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑ (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ)
2. ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ: ΠΑΝΤΕΛΗ ΚΑΛΑΪΤΖΙΔΗ

Η Ορθοδοξία σταμάτησε πριν τη νεωτερικότητα; Έχει αποδεχτεί η Ορθοδοξία το κεκτημένο της νεωτερικότητας και τις συνέπειές του στο κοινωνικό πολιτισμικό πεδίο; Είναι συμβατά τα δικαιώματα του ανθρώπου με το ορθόδοξο ήθος, και σε ποιό βαθμό η ανάδυση του υποκειμένου παραπέμπει υποχρεωτικά στην ατομοκρατία και την ακύρωση των σχέσεων κοινωνίας; Ορθοδοξία και Διαφωτισμός είναι κατ' ανάγκην μεγέθη αλληλοαποκλειόμενα; Ποιός ο λόγος της Εκκλησίας στην εποχή της μετανεωτερικότητας και της πολυπολιτισμικότητας; Τι είναι εν τέλει η Ορθοδοξία: θρησκεία του παρελθόντος και αγώνας για τη διατήρηση «ιστορικών προνομίων» η πρόταση ζωής για το παρόν και το μέλλον;

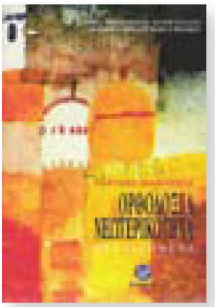

ΑΝΑΤΑΡΑΞΕΙΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ - Η «ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ '60» (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ)

Πρακτικά Συνεδρίου για τη «θεολογία του '60» που διοργανώθηκε στο Βόλο το 2005 από την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών και το περιοδικό Σύναξη. Με τον συλλογικό αυτό τόμο επιχειρείται, για πρώτη φορά, μια πολυεπίπεδη, συνθετική αλλά και κριτική αξιολόγηση της προσφοράς και των αναζητήσεων μιας ολόκληρης θεολογικής γενιάς που σφράγισε την πορεία της σύγχρονης θεολογίας στην Ελλάδα.

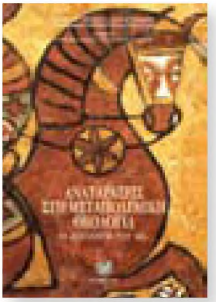

ΚΑΙ ΕΠΙ ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ... ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΑΙΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΑΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΣΗΜΕΡΑ - ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΣΥΜΒΟΛΗ (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ)

Ο συλλογικός αυτός τόμος, με κείμενα ημερίδας που διοργανώθηκε το 2009 στο Βόλο με αφορμή το πρόγραμμα του ΠΣΕ «Δεκαετία για την Υπέρβαση της Βίας» και ενόψει της «Διεθνούς Οικουμενικής Διάσκεψης για την Ειρήνη» που πραγματοποιήθηκε το Μάιο του 2011 στο Kingston της Τζαμάικα, αναδεικνύει την αναγκαιότητα συμβολής της ορθόδοξης θεολογίας στη διαμόρφωση ενός πολιτισμού ειρήνης. Η συμβολή αυτή δεν επιτρέπεται να περιορισθεί σε απλή περιγραφή και εξωτερική ερμηνεία των φαινομένων.

Εκδόσεις Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών

Η ορθόδοξη θεολογία με παρρησία, προφητικό όραμα και λόγο οφείλει να προσφέρει τρόπους μεταμόρφωσης του αισθητού και ενατένισης και πρόγευσης του υπεραισθητού.

ΒΙΒΛΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ, ΠΑΤΕΡΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΜΦΙΣΗΜΙΕΣ ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ)

Ο συλλογικός αυτός τόμος στηρίζεται σε σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε από την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών στο Βόλο το 2009, σε συνεργασία με τη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης και το Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ. Με τον τόμο αυτό επιχειρείται ο διάλογος της πατερικής θεολογίας με τα αιτήματα της θεολογίας της απελευθέρωσης, αλλά και με τις προκλήσεις και τις αμφισημίες της νεωτερικότητας, μέσα από το πρίσμα της ορθόδοξης και της οικουμενικής θεολογίας.

Εκδόσεις ΠΣΕ και Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ, ΠΑΡΕΛΘΟΝ, ΠΑΡΟΝ, ΜΕΛΛΟΝ (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ)

Πρακτικά Συνεδρίου για τη συμμετοχή των ορθοδόξων γυναικών στην οικουμενική κίνηση, που διοργανώθηκε στο Βόλο το 2008 από την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών και το Πρόγραμμα «Γυναίκες στην Εκκλησία και την Κοινωνία» του ΠΣΕ. Με τον τόμο αυτό αναδεικνύεται η πολυδιάστατη εμπλοκή των ορθόδοξων θεολόγων γυναικών στην οικουμενική κίνηση αλλά ταυτόχρονα και οι σπουδαίες θεολογικές προκλήσεις για το ρόλο των γυναικών στην Εκκλησία και τη θεολογία. Οι προκλήσεις και τα ερωτήματα που τίθενται στο πλαίσιο του οικουμενικού διαλόγου αποτέλεσαν την αφορμή για έναν εσωτερικό, αυτοκριτικό διάλογο, ο οποίος εξακολουθεί μέχρι σήμερα να είναι αναγκαίος όσο και επίκαιρος.

Περιοδικό Νέα Εστία

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ)

Α , Β καὶ Γ μέρος,
Μάρτιος 2004, Μάρτιος 2005 και Σεπτέμβριος 2009 αντίστοιχα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ISTINA

Το γνωστό περιοδικό «Istina» αφιερώνει ολόκληρο το τεύχος No 1 (Ιανουάριος-Μάρτιος 2010) στο Διεθνές Συνέδριο της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών «Εκκλησία και Πολιτισμός», που διοργανώθηκε στο Βόλο το 2009. Ο τόμος φιλοξενεί σε γαλλική μετάφραση επτά κείμενα Ελλήνων ορθοδόξων θεολόγων (Μητροπολίτης Νιγηρίας Αλέξανδρος, π. Λάμπρος Καμπερίδης, π. Δημήτριος Μπαθρέλλος, Νίκη Παπαγεωργίου, Χρυσόστομος Σταμούλης, Δημήτριος Μόσχος, Παντελής Καλαϊτζίδης), προκειμένου να καταδειχθεί ποιά είναι σήμερα στην Ελλάδα η συζήτηση για τη σχέση Εκκλησίας και Πολιτισμού, Εκκλησίας και κόσμου, Εκκλησίας και τοπικών παραδόσεων, Εκκλησίας και ιεραποστολής.

PANTELIS KALAITZIDIS, ORTHODOXIE ŞI MODERNITATE, O INTRODUCERE

Traducere din neogreacă de Florin-Cătălin Ghiţ, Prefaţă de Radu Preda, Colecţia Universitas, Seria Theologia Socialis 9, Eikon, Cluj-Napoca, 2010

Πρόκειται για τη ρουμανική μετάφραση του βιβλίου του Συντονιστή της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Παντελή Καλαϊτζίδη, Ορθοδοξία και Νεωτερικότητα, Προλεγόμενα, που κυκλοφόρησε το 2007 από τις εκδόσεις «Ίνδικτος».

* Αναμένεται η έκδοση των λοιπών τόμων με τις εργασίες της Ακαδημίας κατά τα παρελθόντα έτη και με θέματα όπως: Ορθοδοξία και Πολυπολιτισμικότητα, Η συμμέτοχη των λαϊκών στη ζωή της Εκκλησίας, Κράτος και Εκκλησία, κ.α.

Διοικητικό Συμβούλιο :

Μητροπολίτης Δημητριάδος και
Αλμυρού κ. Ιγνάτιος, Προέδρος
Παντελής Καλαϊτζίδης,
Δρ. Θ., Διευθυντής
π. Γρηγόριος Παπαθωμάς, Καθηγητής
Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου
Αθηνών και Ορθοδόξου Ινστιτούτου
Αγίου Σεργίου Παρισίων,
Πρόεδρος Ευρωπαϊκού Φόρουμ
Ορθοδόξων Θεολογικών Σχολών
Χρήστος Καρακόλης,
Επ. Καθηγητής Θεολογικής Σχολής
Πανεπιστημίου Αθηνών
Αγγελική Ζιάκα, Επ. Καθηγήτρια
Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ
Αικατερίνη Τσαλαμπούνη,
Λέκτωρ Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ
Σταύρος Ζουμπουλάκης,
Διευθυντής περιοδικού
«Νέα Εστία»,
Πρόεδρος Δ. Σ. του Ιδρύματος
«Άρτος Ζωής»
π. Δημήτριος Μπαθρέλλος,
Διδάσκων στο
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο,
Επισκέπτης Λέκτωρ Ορθοδόξου
Ινστιτούτου του Cambridge
π. Χρίστος Χαχαμίδης,
Δρ. Θεολογίας, κληρικός
Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος

Επιστημονική Ομάδα:

Νίκος Ασπρούλης,
Master Θεολογίας
Χαράλαμπος Βέντης,
Δρ Θεολογίας
Αναστασία Γκίτση,
Master Θεολογίας
Ρέα Ματσάγγου,
Master Θεολογίας
Αικατερίνη Πεκρίδου,
Master Θεολογίας

Δημόσιες Σχέσεις:

Νίκος Βαραλής, Πτυχιούχος ΕΑΠ

Ομάδα επιμόρφωσης για το μάθημα των θρησκευτικών:

Όλγα Γριζοπούλου, Δρ Θεολογίας
Βάσω Γώγου, Πτυχιούχος Θεολογίας
και Φιλολογίας
Πηγή Καζλάρη,
Πτυχιούχος Θεολογίας
Απόστολος Μπάρλος,
Master Θεολογίας

Υπεύθυνος δικτύου και ψηφιακής βιβλιοθήκης:

Φιλοκτήμων Σταμόπουλος - Σαμαράς,
Πτυχιούχος Θεολογίας

Υπεύθυνος Βιβλιοθήκης

Χαράλαμπος Μπάρδας,
Master Βιβλιοθηκονομίας

Γραμματεία:

Κλαίρη Νικολάου,
Πτυχιούχος Θεολογίας
Βαλίλα Γιαννουτάκη,
Master Θεολογίας

Χώρος:

Συνεδριακό Κέντρο "Θεσσαλία"
Μελισσάτικα, Βόλος

On line παρακολούθηση και συμμετοχή στις συνεδρίες και τις εκδηλώσεις της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών:

www.acadimia.gr
www.imdradio.gr
(μέσω του ραδιοφωνικού σταθμού
«Ορθόδοξη Μαρτυρία»,
104 FM στο Internet)

Πληροφορίες:

τηλ. 24210. 93551, 93572, 93573
fax 24210. 77115
Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Τ. Θ. 1308, Τ. Κ. 38001 Βόλος
www.acadimia.gr,
e-mail: info@acadimia.gr